

MetaMeta-käsitys MITÄ ON TIEDE?

HYPOTEESI:

MILLAISEKSI TIEDE MUUTTUNUT ANTIIKIN AJOISTA ALKAEN?

Yhä komplisoituvaa yhteiskuntamme osoittaa sen, ettei älyllinen osaaminen ole onnistunut kehittymään vakaana ilmiönä, Aristoteleen logiikasta ja Sokrateen dialogista asti, varmentamaan tieteelle edistymistä, mikä on kautta aikojen ollut tieteen filosofian tunnusomaisin piirre, metafyyminen olemus.

TEESI:

KÄSITYS TIETEESTÄ SIRPALOITUU TALOUDEN PURISTUKSESSA

Valtajärjestelmä on aina hakenut elintilaa itselleen tieteestä ja mediasta. Poliitikot näkevät aina sellaisen tieteen vääräksi, joka sotii arvojaan vastaan. Epävarmuuden ilmapiirissä suurin osa kansasta keskittyy vain ”tuttuun tarinaan”. Ristiriitaisissa oloissa se taho voittaa, jolla on hallussaan kriittisin resurssi.

ANTITEESI JA SYNTEESI:

TIETEEN OLISI LÖYDETTÄVÄ METAFYYSINEN OLEMUKSENSA

Paremminkin kuin koskaan, ihmiskunnalla olisi työkalut (IT) palauttamaan käyttöönsä paras teoria, parhaat käytännöt ja ihanteelliset toimintamuodot.

Asiallisia kysymyksiä vaikeisiin haasteisiin liittyen:

- Mikä olisikaan tieteessä ja tieteelle parasta viisauden ja edistymisen oppia?
- Voidaanko ihanteellisia käsityksiä päätellä rationaalisesti?
- Mikä tieteenala olisi lähimpänä taitoa rakentaa kestävä yhteiskuntamallia?

Avainsanat (6) uuden tieteen olemukseksi **Massive Transformative Science**

META

SUPER

KYBER

SYSTEEMI

VIABLE MODEL

PARADIGMA

MILLAISTA TIETEEN TEON TULISI OLLA?

Tieteiden teolta on puuttunut systeemin selkäranka.

α) TAVOITTEELLISTA: Ihmisen/luonnon/teknologian syvällisimpiä tarpeita edistävää → sosio-ekologis-tekninen sivistys pääsuuntaukseksi.

π) LUONTEELTAAN YHDISTÄVÄÄ: Systeemien filosofia näkee tiedon alasta riippumatta jatkumona. Miksi eivät tutkijat sen hienoutta ymmärtäisi?

χ) VIESTINNÄLLISTÄ: Narratiivien käyttöä suosivaa, että tieteen ideat parhaiten saataisiin omaksuttua yhä uusien keksimisen vaiheita varten...

ΔΨ) MENETELMÄOPPIA: Avointa vuorovaikutusta soveltavaa, että se edistäisi oppivuutta koulusta huippututkimukseen titteliriippumattomasti.

β) SYSTEEMISIKSI MALLEIKSI HUIPENTUVAA: Mallit ovat näytteitä, työkaluja, viestintävälineitä ja porkkanoita tutkijoiden toisilleen jakaa.

μ) TIETOTEKNIKKAA: IT-alan metodiikkoihin integroitavaa: mallintamista, muuntamista, rajojen ylittämistä ja läpimurtoja mahdollistavaa oppia.

τ) ONGELMIA RATKOVA: Jos tiede ei osaa ratkoa ongelmia, se joutaakin vedettäväksi "vessanpöntöstä alas". Mitä se on siihen nähden tehnyt?

Ω) TASAPAINOON PYRKIVÄÄ: On syytä välttää sodan kauheet, pandemiat ja ihmisyden kriisit – siten, että luonto säästyisi ja kulttuuri kukoistaisi

Aiheita, joita 2000-luvun tutkimus ei "vielä" ole ottanut esille

- jatkumot luomassa siltoja teorian, käytännön ja osaajien välille
- holarkinen käsitys tietämyksen haasteista mikrosta makroon
- transformaatiot yhdistämässä tieteen muotoja esitystapojen ja kielten välille
- mallintamisen teknologiat formalisoimassa palveluita ja IT-rajapintoja
- agentit älykkäiden järjestelmien suunnitteluperiaatteena
- kybernetiikka edistämässä systeemien toimintavarmuutta
- kognitiiviset arkkitehtuurit kuvaamaan ajattelun koko kirjon.

Analyttinen ratkaisu tieteen kriisille

Systeemimalli ideoitavaksi

META TIEDE

12/2019

06/2020

SUUNNITTELU TIEDE

12/2020

SUPER TIEDE

Jatkoa sarjassa seuraa vuonna 2021
Systeemien terveisin Eki Laitila, FT

Metayliopiston julkaisusarja luo käsitystä ideaalisesta tieteestä.

Kyberneettinen maailmankuva rakentuu osoitteessa www.metayliopisto.fi